

Parterne, nu gennem mere end et Tiaar, for at sætte Tvangen i den frie Forhandlings Sted?

Saa meget man maa ønske Freden, og jeg tror, at Samfundet i allerhøjeste Grad trænger til den, maa det dog ikke glemmes, at det ikke er Fred for enhver Pris og med Sandsynlighed for et hvilket som helst Resultat, man skal søge at naa. Hvis vi kommer ud af denne Situation med en Fred, som ikke animerer til at sætte Arbejde i Gang, som ikke har tilvejebragt Forstaaelse hos Parterne af Nødvendigheden af, at der tages fat, og som ikke har tilvejebragt Muligheden for, at det kan ske med et gunstigt Resultat, saa er Freden ikke saa forfærdelig meget at foretrække for Krigen. Jeg ser saaledes paa Arbejdsvilkaarene i den kommende Tid — jeg har tidligere sagt det offentligt —, at de for Arbejderne bør blive de bedst mulige, som overhovedet kan naas, naar Arbejde skal kunne tilvejebringes, og dermed vil jeg da ogsaa sige dette, at det er ikke mindst Arbejdsgivernes Ansvar, at der tilvejebringes en saadan Fred, at de strejkende og de lockoutede ikke gaar ind i Freden som arbejdsløse Titusinder eller Hundredetusinder. Derfor maa Arbejdets Pris komme til at svare til Købeevnen hos dem, der skal lade det udføre. Hvis det ikke naas, føler jeg mig overbevist om, at saa skaber den kommende Fred ikke Liv, saa vil ogsaa, naar Freden er sluttet, Esserne være lige kolde og Hjulene staa lige stille.

Forligsforslaget, Mæglingsforslaget af 3. Februar, var efter min Opfattelse Samfundets Udtryk for, hvad der i det store og hele var en forsvarlig Udgang af denne Strid, og bag dette Forslag staar derfor ogsaa Regeringen med sin Opfattelse af den Basis, paa hvilken Forliget bør kunne bygges. Jeg tør sige, at med vaagent Øje har Forligsmændene spejdet og spejder endnu ud imod Muligheden for at tilvejebringe Fred paa Vilkaar, som for begge Parter medfører Pligt til at tage fat. Jeg tør ogsaa sige, at man har meget nøje fulgt saavel de officielle som de fortrolige Forhandlinger, og jeg for min Del nærrede Tro paa og nærer Tro paa, at netop nu prøves med god Villie fra begge Sider ad ændrede Veje Muligheden for at naa til en Forstaaelse. Det er Muligheder, som vel er sarte, men som dog er aabenbare for dem, der har haft Lejlighed til at følge Enkeltheder, ogsaa i de Forhandlinger, som ikke er ført for aabent Tæppe, og det er Muligheder, som nødigt blot i mindste Maade maatte skades eller generes ved, at man kaster ind i Overvejelserne saa af-

gørende nye Momenter som dem, der her er fremme. Og derfor kan jeg ikke undlade at sige, at selv om jeg anerkender Hensigten med dette Forslag, hviler der dog et Ansvar paa de ærede Forslagsstillere, som nu pludselig kaster Tvangsmomentet i Form af det foreliggende Forslag ind, uden at de Herrer vist fuldt har været vidende om, hvad der derigennem muligvis i Øjeblikket kunde væltes over Ende.

Altsaa, i Princippet kan Regeringen ikke modtage det foreliggende Lovforslag, men for saa vidt det høje Folketing maatte ønske, at der finder en Drøftelse af Forslaget Sted i Udvalg, kan man naturligvis intet som helst have at indvende derimod, idet en Udvalgsbehandling, som kan give ogsaa de politiske Partier Lejlighed til en Prøvelse af alle Muligheder, naturligvis maa hilses med en vis Tilfredshed, for saa vidt den føres under Former og paa et Grundlag, som ikke paa nogen Maade skaber Hindringer paa Vejen frem imod den Fredsslutning, som vedvarende ligger i Parternes Haand, og som efter min Mening Parterne bør have den frie Afgørelse af. Jeg er ingeniunde blind for, at Samfundshensynet i høj Grad her er det bestemmende ogsaa for de Herrer Forslagsstillere. Jeg er ganske enig med Forslagsstillerne i, at Part i Striden er ikke blot de to, som direkte er interesserede i den, men at der her er Tale om en tredie, om det hele store Samfund, som jo bærer sin meget store Del af de Tab, der lides ved den Tilstand, vi er inde i. Derfor vil jeg ogsaa her udtale, at den, der nu lægger Sten i Vejen for en Fred, som giver Mulighed for Formindskelse i afgørende Grad af de arbejdsløses Skarer, han udfører efter min Mening en samfundsskadelig Handling, og hans Ansvar maa nødvendigvis blive tungt at bære, og den Forhandler, som sætter sig ved Forhandlingsbordet uden Blik for Helheden, men kun med Øje for sine mange Enere og for visse taktiske Manøvrer, han burde efter min Mening ikke fremtidig have Plads ved Forligsbordet. Bag den hele Situation, saaledes som den knytter sig til Mæglingsforslagene, staar der efter min Opfattelse en kraftig offentlig Mening, og jeg mener, det er nødvendigt, at den manifesterer sig i den kommende Tid paa en saadan Maade, at Forligsvillien derigennem kan styrkes og i Løbet af de allernærmeste Dage det Resultat naas, som det danske Samfund har Krav paa, at man naar frem til. Sker dette, vil formentlig Tvangen til Arbejde og Domme, som afgør Arbejdsvilkaarene, ikke denne Gang faa blivende Plads indenfor det danske Ar-